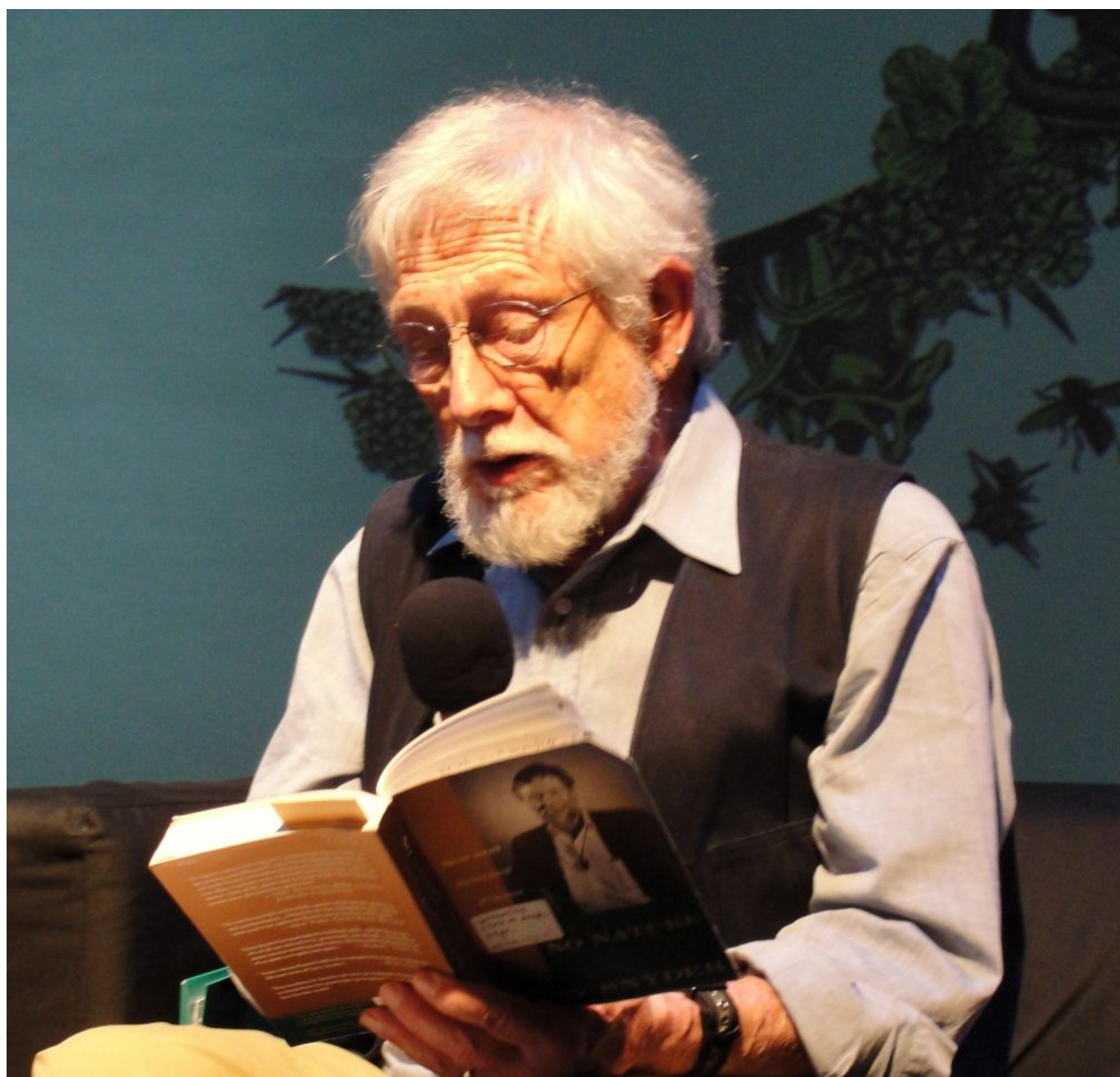

Chcę usłyszeć w sobie wołanie dzikiego lwa. Rozmowa z Garym Snyderem

Podczas majowej wizyty Gary'ego Snydera w Polsce udało się go namówić na rozmowę dla „Dzikiego Życia”. Gary chciał jednak odpowiedzieć w spokoju – poprosił więc o wysłanie pytań pocztą. – „Chcę być maksymalnie precyzyjny i skupiony odpowiadając na nie” – dodał z przyjaznym uśmiechem. List przyszedł po kilku tygodniach – we wstępie Gary napisał „Oto moje odpowiedzi na wasze pytania. Żadne z nich nie wymaga wiele teorii. Wszystkiego dobrego, Gary”. Swoje odpowiedzi uzupełnił cytatem: „Połowiczny sukces przypomina skowyt szakala; obojętność wobec sukcesu jest jak ryk lwa” – Ta Hui.

Czy czuje się Pan zwolennikiem idei Henry'ego D. Thoreau?

Gary Snyder: Tak, czuję się. „W dzikości jest przetrwanie Świata”.

Gary Snyder podczas spotkania w Krakowie, 16 maja 2013 r. Fot. Ismena Anandini Gallagher

Co ma najbardziej destruktywny wpływ na dzikie życie?

Na lądzie: powiększanie się obszarów zasiedlanych i przekształcanych przez ludzi, utrata naturalnego środowiska, utrata przestrzeni. Na morzu: zanieczyszczanie oceanów, nadmierne połowy i destruktywne techniki w rybołówstwie.

Co uważa Pan za największą stratę w naszym środowisku naturalnym?

Malejącą różnorodność biologiczną na wszystkich poziomach.

Jaka według Pana może być przyszłość naszej planety, biorąc pod uwagę obecny rozwój cywilizacji?

Opisałem to 40 lat temu w tekście zatytułowanym „Cztery zmiany.” Większość z tego jest ciągle aktualna („Four Changes”, beatpatrol.wordpress.com/2008/08/02/gary-snyder-four-changes-1970/).

Czy sądzi Pan, że naszą obecną cywilizację można w jakiś sposób połączyć ze starymi tradycjami, opierającymi się na relacji z Matką Ziemią?

To ciągle jest możliwe. Należałoby przyjąć wiedzę od archaicznych, rdzennych kultur oraz religii, dodać współczesną naukę, a także nasze najlepsze filozofie i religie.

Który z wierszy ma dla Pana wyjątkowe znaczenie?

„Pieśń o smaku” („Song of the Taste” ze zbioru „Regarding Wave”; New Directions 1970).

Czy myśli Pan, że współczesne, materialistyczne społeczeństwo ciągle potrzebuje artystów i idealistów?

Oni nie znikną i nie odejdą. Tak.

Jaką wskazówkę mógłby Pan dać aktywistom działającym dla ochrony dzikiego życia?

Po pierwsze, zacznij tam, gdzie jesteś. Rozpoznaj swoje miejsce na Ziemi, jego historię i problemy; czy to w mieście, na wsi, czy w dzikości; wędruj po nim, śpiewaj mu, tańcz z nim; tak, żeby zajmowało twój umysł.

Dziękuję za rozmowę.

Gary Snyder (ur. 1930) – amerykański poeta, pisarz, tłumacz, wykładowca akademicki, działacz na rzecz ochrony środowiska, alpinista, badacz tradycji Wschodu i rdzennych kultur amerykańskich. Dopiero w 2013 r. ukazało się w Polsce jego pierwsze wydawnictwo w języku polskim – wybór poezji „Dlaczego kierowcy ciężarówek z drewnem wstają wcześniej niż adepci Zen” (wydawnictwo Znak).